

Jak se fotí

Jak povýšit focení rodinné dovolené nebo třeba výletu s přáteli na profesionální úroveň? Jak se podívat na památky a oblíbené turistické destinace v celé Evropě očima fotografa? Takové otázky si kladl zpravodaj a milovník cestování s fotoaparátem Jan Šmíd. Oslovil tedy kamaráda, známého válečného fotoreportéra Jana Šibíka, aby se na putování po evropských metropolích vydal spolu s ním a do správného focení ho prakticky zasvětil. Kterých nejčastějších chyb a klišé se vyvarovat? Jak pracovat se světlem, jak zachytit tajemství starých chrámů, atmosféru a kolorit magického místa anebo třeba pohyb a sportovní akce? „Cyklus má tři polohy. Za první jde o základní fotografický workshop,“ vypočítává **Jan Šibík** a pokračuje: „Za druhé, Honza mě provází městem a ukazuje zajímavá místa, která se snaží fotit. Jenže to dělá blbě, jako každý laik, a tak mu vysvětluji, co a jak zlepšit. A třetí polohou je naše komunikace, kdy já ho napomínám, jak špatně fotí - Jde vlastně o takové vtipné štengrování. Fotíme jak ve dne, tak v noci, v pohybu z auta a podobně. Snažíme se být co nejpestřejší. Nejčastější chybou všech fotografů je špatná kompozice.“ **Jan Šmíd** ho doplňuje: „Cílem pořadu je pomoci lidem, aby měli pěkné fotografie z cest a poznali i zajímavá místa, která nejsou v každém průvodci, a poznali tak genia loci daného města.“

„Fotografie je dílem okamžiku na, který čekáte a ten přichází často v nečekanou chvíli, kdy během vteřiny zmáčknete závěrku fotoaparátu. Takto samozřejmě nelze postupovat při filmování, zejména proto, že kamera se rozjíždí několik vteřin a tak mít zaznamenaný stejný moment na film a na fotoaparát je dílem obrovské náhody, štěstí či trpělivosti a pevné vůle.“

Ivo Macharáček, režisér

Jan Šmíd: Nezáleží na technice, ale jak se díváte

Je dlouholetým zpravodajem Českého rozhlasu. Vystudoval Fakultu sociálních věd Univerzity Karlovy. Na stážích byl v USA a v britské BBC. Mezi roky 1991 a 1998 pracoval jako zpravodaj Českého rozhlasu v USA. V letech 1999 až 2000 byl šéfredaktorem Nedělních novin a od roku 2006 je zpravodajem Českého rozhlasu ve Francii.

Jak Vás myšlenka na pořad Jak se fotí napadla?

Před téměř deseti lety jsme s Honzou Šibíkem pracovali na průvodci o Paříži pro Reflex. Já jsem připravil sto nejzajímavějších míst Paříže a on je přijel vyfotit. O řadu let později jsme takto pracovali na pařížských kavárnách. Byli jsme spolu a Honza mi

vysvětloval, proč to takhle fotí. Tehdy mě poprvé napadlo, že by to mohlo být zajímavé i pro širší veřejnost, protože se mi moc líbil způsob, jak mi to Honza vyprávěl.

Honzovi Šibíkovi ukazujete města tak, jak je nezná. Co si pod tím máme představit?

Každé město má své dominanty ale i místa, která jsou méně známá. Mě zajímají místa, která nemusí být hned v první linii turistického zájmu, ale bydlel tam nějaký zajímavý člověk, něco se tam stalo. Myslím, že každé město má svůj příběh. Nebo řadu příběhů. A o nich jsem vyprávěl Honzovi i televizním divákům.

Kdo by se měl na Váš cyklus dívat?

Pořad je určen všem, kteří když někam přijedou, tak si chtějí udělat fotku. Dnes fotíme většinou mobilem a je tam hodně rad jak mobilem fotit. Jsou tam rady i pro všechny, kteří mají klasické zrcadlovky. Nezáleží moc na tom, jakou máte techniku, ale jak se díváte.

Podíváte se a budete nejznámější místa světových metropolí?

Samozřejmě, ale z trochu jiného pohledu. Honza se snažil ukázat, že u těchto dominant lze udělat i jiné než turistické fotky. Určitě jsou v každém díle hlavní dominanty, ale samozřejmě i místa jiná.

Jak se s Janem Šibíkem vlastně poznali?

Známe se spoustu let, máme společné kamarády. Byli jsme spolu na řadě míst - třeba v Londýně ale i na hranici Francie s Itálií, ve Ventimiglii. A i když jsme každý na jiném místě, jsme v kontaktu přes facebook.

Jaký je učitel?

Impulsivní. Otevřený. Zábavný. „Nepará“ se s vámi. Když uděláte chybu, tak vám ji hned řekne. Není diplomat. Když brblá, tak víte, že ta fotka není tak úplně podle jeho představ. Na jeho workshopy se hlásí spousta lidí a já tomu rozumím. Nejen že se naučí fotit. Nebo spíše, začnou se na fotky dívat trochu jinak - ale také si užijí dost legrace...

Vybavíte si své největší chyby při focení, na které Vás Jan Šibík upozornil?

Jsou dva druhy chyb. Na ty první mě Honza upozornil. Některé se týkají kompozice, občas jsem ji neměl čistou, byly tam zbytečné věci. Pak jsem k těm objektům nechodil dostatečně blízko. Honza se nebojí jim strčit foťák až pod nos. A pak mě nabádal, abych dělal více fotek. Klasická konverzace se nesla v duchu: „Kolik jsi udělal fotek?“ „Jednu.“ A obrátil oči v sloup. Ale největší přínos pro mě byl v tom, že jsem se na focení začal dívat trochu jinak. Začal jsem přemýšlet o dalších dvou plánech. Jsem trpělivější. Snažím se, abych nedělal banální fotky.

Jste ten typ turisty, který všude nosí foťák a vše fotí?

Už si nepamatuji, že bych byl někde jako turista. Jsem tak deformovaný svoji prací, že když něco vidím, tak přemýšlím o tom, jak to „sdělit“ širšímu počtu lidí. Mám s sebou pořád mobil a hodně fotím. Radiožurnál od nás vyžaduje, abychom ze všech míst, odkud děláme reportáže, posílali fotky na sociální sítě rozhlasu. A já je dávám i na svůj twitter, facebook či instagram. Takže fotím všude. Zrcadlovku – mám Nikon D610, nosím s sebou jen tehdy, pokud vím, že budu mít čas večer či brzy ráno, kdy se dají udělat nejhezčí fotky. A jsem na místech, která za to stojí.

Prahu a Paříž asi znáte dokonale, ale které z měst, kde jste točili, je na fotografiích nejkrásnější?

Nejkrásnějším městem je podle mého Řím. Ale tam jsme netočili. Kromě Paříže jsem žil nejdéle ve Washingtonu, a to je podle mého taky hezké město. Těžko vybírat - myslím, že Florencie a Barcelona jsou vizuálně nádherná města, ale i Budapešť je moc zajímavá. A je mnoho lidí, kteří opravdu milují Londýn. To je asi věc individuální. Ale krásných měst je na celém světě spousta.

Jan Šibík: Nejčastější chybou je špatná kompozice a nečisté pozadí

Český fotoreportér, který dlouhodobě pracoval pro Reflex. Proslavily ho převážně válečné fotografie. V rámci své profese podnikl více jak 200 cest do všech koutů světa. Fotografoval konec komunismu v Evropě, pád berlínské zdi, sametovou revoluci i krvavý zánik Ceaușescova režimu v Rumunsku.

- **2x hlavní cena Czech Press Photo**
- **hlavní cena Golden Prisma Award**
- **cena 1. června (za šíření myšlenek demokracie a obhajobu lidských práv)**

Když jedete na dovolenou, fotíte?

Obvykle jedu na dovolenou tam, kde mám šanci zaznamenat nějaké silné téma. Právě jsem se vrátil z Indie, kde jsem opakovaně fotografoval „Rikši“, což je pozůstatek britského kolonialismu, kdy lidé běhají s lidmi. Dále jsem v uhelné oblasti Dhanbad fotografoval velmi těžkou práci žen a dětí. Velice často vybírám místo dovolené podle toho, zda tam lze nafotografovat nějaké silné téma či nikoliv.

Jak těžké pro Vás bylo vcítit se do role amatérských fotografů, kteří si chtějí z dovolené pořídit několik snímků?

Těžké to nebylo, protože již pět let pravidelně pořádám fotografické workshopy a učím i amatérské fotografy, jak fotografovat lidi. Dělán workshopy na klasickou digitální fotografii, ale i speciálně zaměřený na fotografování mobilem a také pravidelně pořádám několikadenní fotografické workshopy v zahraničí.

Fotíte často i reportážní fotografie z krizových oblastí, není focení města pro Vás nuda?

Není, protože když fotografujete města nebo streetphoto, je to velmi dobrý trénink na fotografování v krizových oblastech.

Budete fotit i neznámější místa, která navštěvuje téměř každý turista?

Ano, jedna ze základních linek pořadu je ukázat lidem, jak si vyfotografovat ty neznámější dominanty v jednotlivých městech.

Jak nadaným studentem fotografie je Jan Šmíd?

Jan Šmíd je fotografický amatér, který ale dokáže naslouchat, a já myslím, že za dobu natáčení udělal velký pokrok.

Můžete vypíchnout pár základních chyb, kterých se my amatéři nejčastěji dopouštíme?

Nejčastější chyba je špatná kompozice a nečisté pozadí. Dobrá kompozice je taková, kdy je na snímku jen to, co tam má být a není tam nic navíc. To se velice jednoduše řekne, ale mnohem obtížněji realizuje. Nicméně s dobrou kompozicí „bojují“ nejenom začínající fotografové, ale i ti nejlepší.

Vzpomenete si na cestu, kam jste se naposledy vydal, aniž byste s sebou měl fotoaparát?

Na cestu si nevzpomenu, ale pravděpodobně taková cesta nebyla, protože když s sebou nemám fotoaparát, mám alespoň mobil, kterým též fotografuji.

Je pořad určen zejména lidem, kteří mají dražší fotoaparáty, nebo se něčemu přiučí i lidé, kteří fotí hlavně na mobil?

Pořad je určen pro všechny pro začínající i pokročilé fotografy, ale i pro lidi, kteří fotí mobilem. V dnešní době obzvláště platí: NEZALEŽÍ NA TOM, ČÍM FOTÍTE, ALE JAK. Toto je jedna ze základních pouček, které v pořadu často opakují.

Říkal jste, že i Vy fotíte na mobil. Co nejčastěji?

Na mobil fotografuji zejména v centru Prahy. Mé snímky pořízené mobilem si můžete prohlédnout na mém instagramu.

Jaké město z těch, co jste navštívili, je nejvíce fotogenické?

Všechna města, která jsme navštívili, jsou fotogenická, a přitom každé trochu jinak. Nejobtížnější bylo nafotografovat Prahu, protože tu každý zná.

Anotace jednotlivých dílů:**Jak se fotí Paříž?**

Jan Šmíd diváky provede po Paříži a jeho kamarád fotoreportér Jan Šibík mu poradí, jak správně fotit dominanty, jako je Eiffelova věž, nebo jak zachytit mytický chrám Sacre Coeur. Diváci se dozvědí, proč se Janu Šibíkovi líbí atmosféra Champs-Élysées a co se s fotoaparátem naučí Jan Šmíd na slavném Montmartru.

Jak se fotí Florencie?

V hlavním městě Toskánska Jan Šibík Jana Šmída naučí, jak ideálně vyfotit portrét v kulisách slavných renesančních památek, jak pracovat se světlem a stínem. Divák se dozví, proč všechny tolik přitahuje socha Davida či legendární most Ponte Vecchio.

Jak se fotí Londýn?

Jan Šibík diváky naučí, jak se fotit z londýnského double deckeru, jak fotit lidi v pohybu anebo kolemjdoucí bezpečně na ulici. Diváci se dozvědí, čím je přitažlivá Oxford Street a kdy je důležité pozadí a jak lze fotit proti světlu. Také získají odpověď na otázku, zda může být Londýn romantický.

Jak se fotí Budapešť?

Jan Šibík s Janem Šmídem v maďarském hlavním městě prozkoumají secesní kavárny, ale také módní bary a noční kluby, které vyrůstají na nádvořích starých opuštěných městských domů. Diváky naučí, jak fotit v noci za svitu neonů, jak ochránit fotoaparát před vodou při focení v proslulých lázních a ukáží, proč všechny fascinuje pohled z Rybářské bašty.

Jak se fotí Barcelona?

Hlavní město Katalánska láká nejen příznivce slavného fotbalového klubu, ale i romantické turisty, kteří obdivují třeba pohádkovou architekturu Antonia Gaudiho. Jan Šmíd s Janem Šibíkem ukáží, jak fotit jeho slavné domy a jak se pohybovat po La Rambla. Vysvětlí, jaké detaily ožíví fotky celku a proč se v Barceloně nesmí zapomenout na slavnou tržnici Boqueria.

Jak se fotí Praha?

Jan Šmíd a Jan Šibík ukáží, proč je focení Prahy, kterou Češi dobře znají, tak těžké? Poradí, na co se zaměřit na Karlově mostě, jak a kdy fotit z nadhledu či podhledu a na co dávat pozor, když se pořizují selfie. Naše metropole stále může mnoho diváků překvapit.

Jak se fotí

pořadem provázejí: Jan Šmíd, Jan Šibík
režie: Ján Novák, Tomáš Vrána, Ivo Macharáček
režijní supervize všech dílů: Ivo Macharáček
dramaturgie: Věra Krincvajová
 kreativní producentka: Martina Šantavá

Kontakt pro média

Daniel Maršalík
Tel.: (+420) 261 137 521
Mob.: (+420) 606 464 922
daniel.marsalik@ceskatelevize.cz

fotografie
<ftp://ceskatelevize.cz/>
pavel.kral@ceskatelevize.cz

